

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАГІСТРАТУРІ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

дипломна робота Магістра

Виконав: студент гр. ГГ-61 Кравчук Надія Леонідівна

Науковий керівник: доц. *Байназаров А. М.*

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2017

спеціальність 8.04010401 Географія

АНОТАЦІЯ

На сучасному етапі розвитку суспільства, у зв'язку зі швидким розвитком інтерактивних технологій, гостро постає проблема підготовки компетентних профільних фахівців у різних галузях виробництва та суспільного життя. Сучасний етап розвитку освіти характеризується застосування особистісно-орієнтованої парадигми навчання із застосуванням компетентісного підходу, що дозволяє готувати самостійних вузькопрофільних фахівців, здатних приймати виважені професійні рішення.

Метою дипломної роботи магістра є виявити особливості формування професійної географічної компетентності магістра в умовах класичного університету засобами дистанційного навчання на прикладі курсу «Тематичне картографування». Задачі дослідження: - визначити сутність поняття «професійна компетентність», виокремити компоненти професійної географічної компетентності магістрів, проаналізувати ринок праці України та країн СНД, на підставі чого визначити, які компетенції є більш необхідними для випускників при працевлаштуванні, на основі навчальних планів, визначити які професійні географічні компетенції формуються у класичному університеті, на прикладі курсу «Тематичне картографування» охарактеризувати особливості формування професійної географічної компетентності засобами дистанційного навчання.

Об'єктом дослідження виступає професійна географічна компетентність магістра, випускника класичного університету. Предметом – процес формування професійної географічної компетентності магістра в умовах класичного університету за допомогою технологій дистанційного навчання. Для розв'язання поставлених завдань були використані такі *методи дослідження*: теоретичний: проаналізовано наукову літературу та електронні джерела з питань дистанційного навчання, використання інформаційно-комунікаційних технологій, особистісно-орієнтованої парадигми навчання, формування професійної компетентності у вищих навчальних закладах; проблемно – цільовий: розгляд різних підходів до формування професійної компетентності студента вищого навчального закладу, для визначення стану розробленості проблеми дослідження; метод статистичного групування: для визначення і методичного опрацювання функціональних напрямів розвитку компетентісного підходу у навчанні, визначення складових професійної географічної компетентності; аналіз – для виявлення спектру вакансій для випускників географічних спеціальностей та компетентностей, які потребують роботодавці при прийомі на ці посади.

Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів основної частини, висновків, списку використаних джерел (70 найменувань), що викладені на 82 сторінках, включає 2 таблиці, 6 ілюстрацій.

У розділі 1 «ПРОФЕСІЙНА ГЕОГРАФІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАГІСТРА» висвітлено сутність поняття професійна компетентність та виокремлено особливості професійної географічної компетентності магістра: визначено її складові частини та обґрунтовані засади їх формування.

У розділі 2 «ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ» проаналізовано ринок праці України та країн минулого СНГ, на основі чого виокремлено основні географічні компетентності, які необхідні при працевлаштуванні, визначено особливості та спрямованість формування складових професійної географічної компетенції в умовах класичного університету.

У розділі 3 «ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ» висвітлено характерні риси системи дистанційного навчання, описано принципи та надано рекомендації щодо укладання структурних елементів дистанційних курсів.

В результаті проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

1. Аналіз наукової та навчальної літератури показав, що поняття професійна компетентність та географічна компетентність досліджені не у повному обсязі, не є узгодженими і усталеними. Компетентність фахівця полягає у вільному володінні рядом компетенцій, які є показником його професійної реалізації. Компетентність у даному випадку є вмінням застосувати на практиці отримані знання та навички.

2. Географічна компетентність представляє собою володіння знаннями про географічні закономірності у межах планети та розташування значних фізико-географічних та соціально-економічних об'єктів, передбачає здатність фахівця-географа самостійно вирішувати конкретні теоретичні та практичні географічні питання, а також використовувати набуті під час навчання знання у практичній діяльності, знаходити вірні рішення з використаннями творчих підходів до роботи.

3. Випускники університету, які отримали ступінь магістра з географічних спеціальностей, можуть реалізувати себе у різних галузях науки та виробництва. На ринку праці України та країн СНД потрібні: вчителі географії; викладачі географічних дисциплін у коледжах, технікумах, тощо; викладачі географічних дисциплін у вищих навчальних закладах; фахівці роботи з ГІС-середовищем для виконання завдань державних установ; менеджери з продажу геодезичного обладнання; картографи; координатори проектів; гео-маркетингові аналітики; інженери лісового господарства; працівники відділу супутникових даних; фахівці з радіолокації; кадастровими інженерами; синоптиками; метеорологами; менеджерами з туризму.

4. Формування основних складових професійної географічної компетенції відбувається при отриманні ступеня бакалавра, у магістратурі ж поглиблюються та поширюються отримані знання та формуються вузькоспеціальні компетенції.

5. Визначено особливості конструювання практичних завдань для курсів дистанційного навчання, розроблено методичні рекомендації до виконання практичних робіт з курсу «Тематичне картографування» для студентів денної та дистанційної форми навчання. Розглянуто особливості формування пакету лекцій, оформлення інформаційних матеріалів у дистанційному середовищі. Сформовано пакет лекцій для навчання студентів за допомогою дистанційного середовища для курсу «Тематичне картографування». Визначено особливості конструювання тестових завдань для курсів географічного спрямування. Розроблено банк тестових завдань для дистанційного курсу «Тематичне картографування».